

Valtuustoaloite

Vesilahden on torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Orpon hallitus päätti huhtikuussa 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen on leikkaus, joka koskee aikomusta rajata oppivelvollisten maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että toinen aste ei olisi enää maksuton kaikille opiskelijoille.

Hallituksen päätös romuttaa yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus maksuttomasti. Toimenpiteellä tavoitellaan 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä, mutta toteutuessaan se lisää nuorten eriarvoisuutta perhetaustasta riippuen.

Vuonna 2022 toteutetun Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt koulutuksellista tasa-arvoa ja lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toisen asteen tutkinnon suorittamisella on myös suora vaikutus sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin.

Suunnitellulla koulutusleikkauksella saavutettaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä, mutta toteutuessaan se lisää jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien nuorten riskiä opintojen keskeytymisestä. Leikkaus kasvattaisi eriarvoisuutta ja kaventaisi näiden nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on Vesilahden kunnan näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturientti-vuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista. Se on myös erittäin haastavaa ja työlästä toteuttaa ja lisää jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnosta valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallinnollista työtä ja kuluja kunnille.

Valtuutetulle kuuluvaa alioikeutta käyttäen Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

- 1) Vesilahden kunnan edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta suunniteltu koulutusleikkaus perutaan ja
- 2) Vesilahti päättää käynnistää selvityksen löytääkseen keinot, joilla nuorille voidaan turvata maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus kustantamalla yli 18 -vuotiaiden opiskelijoiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa nyt suunnitteilla olevan koulutusleikkauksen.

Vesilahdella 20.05.2024

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä